

Oponentský posudek dizertační práce - MUDr. Hana Vítková:

Tyreopatie v graviditě – imunoendokrinnologické a metabolické aspekty

Práce MUDr. Hany Vítkové je zaměřena na studium některých imunologických a hormonálních změn v těhotenství, jejichž lepší poznání by mohlo přispět k predikci rozvoje některých endokrinopatií v graviditě. Práce spojuje dvě samostatné studie imunologické se zaměřením na protilátky proti C1q a stanovení hladiny manan vázajícího lektinu (MBL), další studie se věnuje stanovení jodu v moči. Vyšetřeny byly gravidní ženy s autoimunitním onemocněním štítné žlázy v imunologických studiích a jodurie u žen s gestačním diabetem.

Práce má klasické členění, je psaná velmi úsporným způsobem na 66 stranách, které zahrnují i kopie 2 publikací. V literárním úvodu jsou shrnuty současné poznatky k tématu, zde je asi největší problém celé práce a to je aktuálnost. Publikace, z kterých práce vychází, jsou z roku 2013 a 2016 a v práci jsou jen sporadicky publikace s novějšími poznatky. Z pohledu imunologa je to nejvíce patrné v kapitole zaměřené na změny v imunitním systému v těhotenství. Ve vlastní dizertační práci vychází autorka z publikace z roku 2019, což už je možno akceptovat, protože novější poznatky zatím přinesly spíše jen rozporuplné názory a hypotézy, teze k práci jsou ale v tomto bodu velmi zjednodušené a vychází z publikací z roku 2009. Úvod práce je ale doplněn dobře upravenými obrázky a tabulkami a je psán velmi srozumitelně, celkově lze tuto část hodnotit kladně. Vlastní výsledky jsou rozděleny podle tématu do 3 kapitol a vždy zahrnují i metodickou část a diskusi pro jednotlivé téma, jsou také doplněny příslušnou publikací. Práci uzavírá kapitola Závěry, která shrnuje výsledky publikací.

Výsledkem této práce je konstatování o možném vztahu změn v imunitním systému a metabolických změn s možným rizikem některých onemocnění, konkrétně autoimunitního zánětu štítné žlázy a gestačního diabetes mellitus. Práce doporučuje stanovení autoprotiátek proti složce komplementu C1q a hladinu MBL u pacientek s autoimunitním onemocněním štítné žlázy i v subklinické formě a také vrací pozornost ke stanovení jodu v moči u těhotných žen.

K práci mám několik otázek či připomínek:

- 1) Zajímalo by mne, zda by současný pohled na publikované výsledky byl odstupem času stejný a zda se neobjevily práce s obdobnou tematikou a také zda byly práce autorky citovány a v jakých souvislostech
- 2) V práci se opakovaně píše, že vzorky byly skladovány v podmínkách -220°C, běžně se obdobné vzorky skladují při max -70°C a přiložené publikace se píše o skladování při 70°C a 20°C, jedná se tedy pravděpodobně o překlepy
- 3) Na str. 34 jsou popisovány kontrolní skupiny pro studii se stanovením anti C1q, u skupiny negravidních žen je tady popisováno vyšetření i po porodu, v publikaci není zmínka o porodu u této skupiny, jen vyšetření s odstupem, prosím o ujasnění
- 4) Str. 48 – stanovení genotypu *MBL* -2 bylo opakováno po porodu?

Dizertační práce MUDr. Hany Vítkové je podpořena 2 již publikovanými pracemi, kde v jedné je paní doktorka prvním autorem, a příslibem publikace i třetí části práce. Autorka je autorkou či spoluautorkou i dalších prací a prokázala tedy schopnost samostatné tvořivé vědecké práce. Po úspěšné obhajobě tedy doporučuji udělit MUDr. Haně Vítkové titul „PhD“ za jménem.

V Praze, dne 29.8.2022

MUDr. Helena Posová, CSc.

ÚIM 1.LF UK a VFN Praha